Skrivuppgift - utan och enligt cirkelmodellen

att skriva dagbokstext

Utgångsläge

2 elever i årskurs 5; “Gustav” och “Jennie”

Ville se hur elever skriver utan och med stöttning. Valde att ge två skrivuppgifter:

- den första skrivuppgiften hade ingen förberedning eller textmodell
- inför den andra skrivuppgiften jobbades enligt cirkelmodellen

Lektion 1 Skrivuppgift nummer ett

Eleverna fick en bild och en skrivuppgift

Tittade tillsammans på bilden

Diskuterade kort bilden

Eleverna fick kortfattade instruktioner att de ska skriva en dagbokstext:

"Titta på bilden. Vem är personerna? Vad har hänt? Hur känner sig personerna? Vad tänker de?

Uppgift: Föreställ dig att du är en av personerna. Skriv en dagboktext utgående från bilden."

bild 1

Gustavs text

Skrivuppgift 1

Kära dagbok I den 23 i februari fredag var jag, i min varm och skön rum och rita. När mamma kom upp trapparna hörde jag mammas fot steg. Så upptäckte jag att hon skulle komma i mitt rum för att säga att det var frukost för att jag kunde lukta doften som brista ut från brödet med den hemliga såsen. Mamma öppnade dörren var jag glad att visa min ritning, mamma sa att frukost var färdig. Jag visar mamma vad jag har ritat och frågade om den var bra. mamma sa bra jobbat med ett glatt ansikte. Den nästa sekunden var mitt hjärt glad för att jag visste att mamma var glad. Efter det gick jag ner och åt frukost.

Li’s dagbok

Jennies text

Bildberättelse 1

Hej.

Jag heter Mia och jag är nio år gammal. Min mamma heter Laura. Jag älskar min mamma. Hon hjälper mig alltid och är jätte vänligt. Jag har det alltid bra hemma men jag brukar inte ha det bra i skolan för att jag blir mobbad ibland. Några flickor i min skola brukar ta min väska och slänga det runt. Jag brukar alltid känna mig ledsen efter skolan. En dag tänkte jag säga till mamma men på ett annat sätt. Jag ritade en bild av vad det händer i skolan och visade det till min mamma. Min mamma var förvånade och kände sig också ledsen. Nästa dag när mamma körde de mig till skolan sa hon till min rektor och rektorn ringde till mobbarnas föräldrar. Som Tur att jag inte blir mobbad mera.

Lektion 2 Förförståelse

Eleverna fick bild nr 2

Diskuterade personer, verb, händelser som kan kopplas till bilden

Övade olika ord som fanns på bilden (korsord)

Gjorde en tankekarta

Gjorde en läsförståelse (Maja i simhallen) för att bekanta oss med vardagstexter.

bild 2

Tankekartor

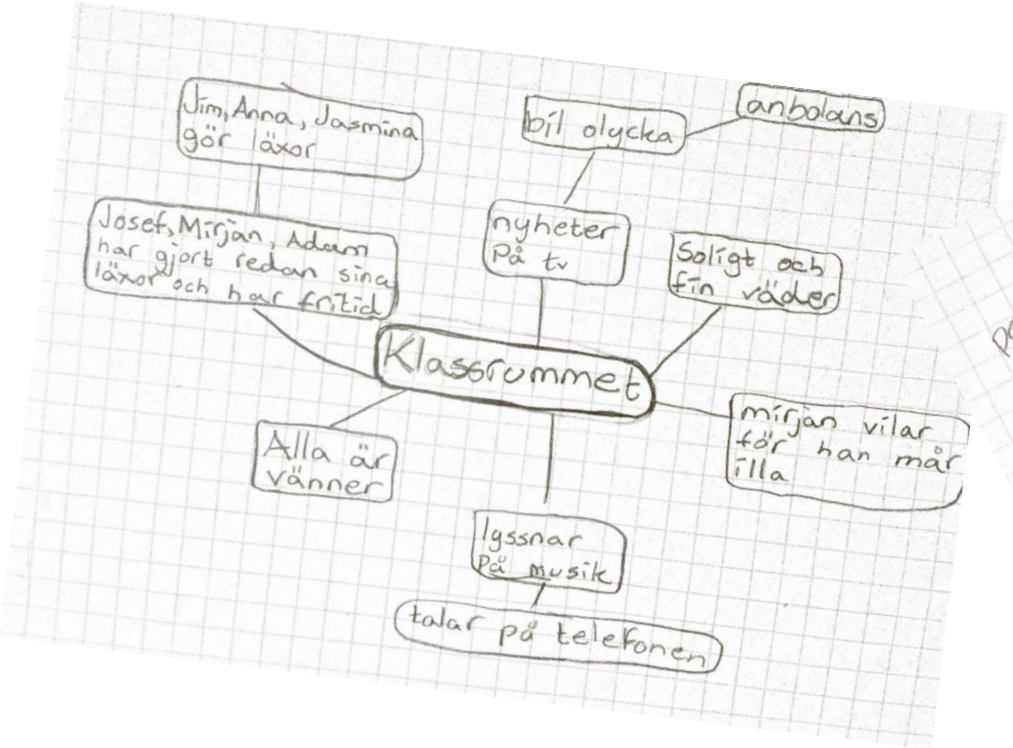

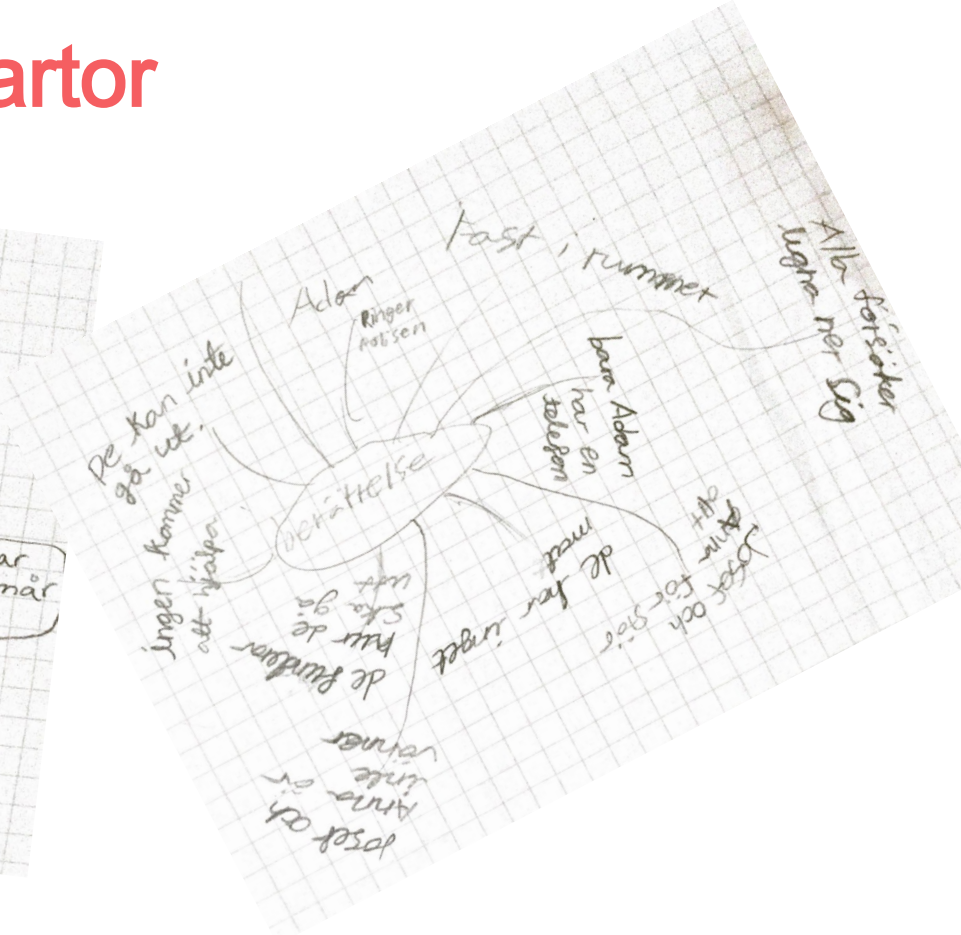

Lektion 3 Förförståelse

Gick igenom genren dagbokstext, hur den ser ut och vad ska ingå:

tilltal, datum, preteritum, händelser, känslor, tankar

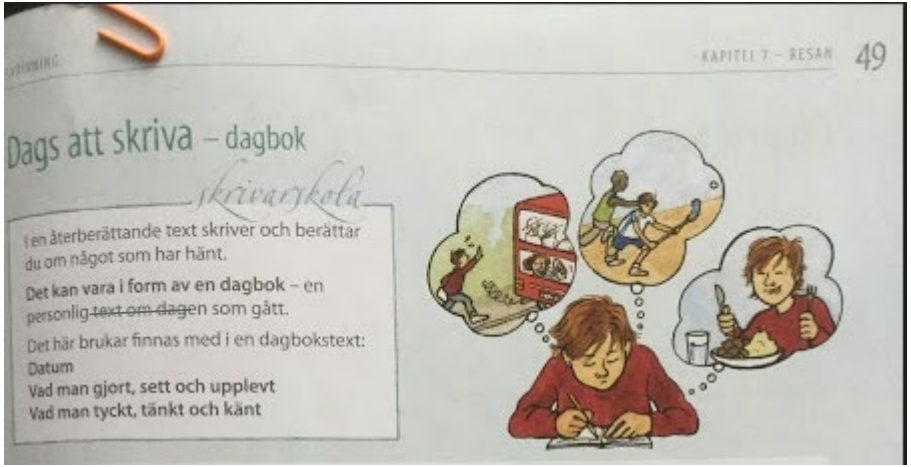

KAPITEL 7 – RESAN 49

Dags att skriva – dagbok

skrivarskola

I en återberättande text skriver och berättar du om något som har hänt.

Det kan vara i form av en dagbok – en personlig ~~text om dagen~~ som gått.

Det här brukar finnas med i en dagbokstext:

Datum

Vad man gjort, sett och upplevt

Vad man tyckt, tänkt och känt

Övade verbets tempus (verb kopplade till bild 2)

Lektion 4 Modelltexter

Bekantade oss med olika dagbokstexter

Läste Majas dagbok om dagen i simhallen

- tidsaspekten

- känslor
- tankar
- variation i meningsuppbyggnaden
- skiljetecken

Modelltext

Kära dagbok,

lördagen 5 maj

Idag vaknade jag redan klockan sju. Typiskt! Just den dag då man skulle få sova länge vaknar man tidigt. Jag försökte somna om men fåglarnas kvitter gjorde mig klarvaken. Så jag steg upp och gick till köket. Där tog jag fram mjölk och flingor som jag hällde upp i en skål. Sedan skivade jag ner en banan i skålen och så var frukosten klar. När jag ätit färdigt gick jag ner till vårt hobbyrum som ligger i källaren.

Jag loggade in på mitt favoritspel för att se om någon av mina kompisar var aktiva. Ingen av kompisarna hade börjat spela ännu men det fanns en typ där som kallades "Kim theKing" och vi började spela mot varandra. I början ledde "Kim theKing" spelet men efterhand som jag kom igång började jag knappa in på avståndet. Vi spelade så intensivt så jag glömde helt bort tid och rum. Just som jag höll på att vinna spelet hörde jag hur mamma ropar på mig. Jag försökte strunta i hennes rop men ljudet kom allt närmare. Plötsligt stod hon där i dörren och sade att jag måste sluta spela för jag ska iväg till simträningen. Simträningen! Den hade jag helt glömt bort. Ärligt talat så brydde jag mig inte så mycket i den heller just då, jag var sááå nära att vinna.

Mamma började som vanligt babbla om hur det var då hon var liten och hur mycket hon minsann varit utomhus och lekt med sina kompisar. Suck, det där hade jag hört miljoner gånger.

Vi åkte iväg till simhallen. Där bytte jag snabbt om och dök ner i bassängen. Ibland känns det jobbigt att träna så mycket som jag gör. Fyra gånger simträning i veckan gör att jag inte hinner spela så mycket datorspel. Men när jag väl börjat simma märker jag alltid hur roligt det är. Vilken härlig känsla att forsa fram i det svala vattnet!

Idag gick det speciellt bra att simma. Det kändes nästan som om jag flög fram i vattnet. Armarna roterade som en propeller och bensparkarna var hårda och kraftiga. Jag slog mitt eget rekord! Robert sade att jag har god chans att vinna simtävlingen nästa månad ifall jag håller samma takt. Jag blev så glad och ivrig då han sade så. Det kändes bra att min tränare tror på mig. Nu kommer jag att satsa ännu hårdare på simning. Men först ska jag sova minst åtta timmar, för det är också viktigt med ordentlig nattsömn. ;)

Läste en text om Samir (på resa till södern)

Skrev en kort dagbokstext om Samir enligt instruktion

Tittade på bild 2 Övade att strukturera upp en dag i tid; först, sedan, till slut

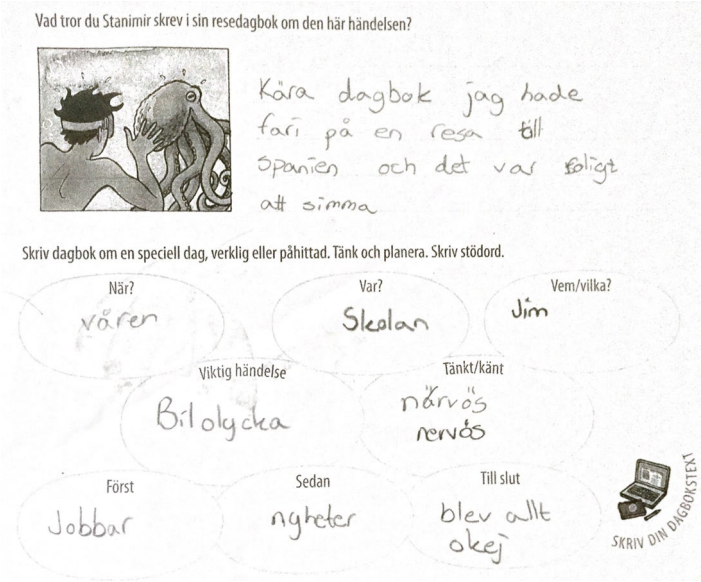

Vad tror du Stanimir skrev i sin resedagbok om den här händelsen?

Kära dagbok jag hade fari på en resa till Spanien och det var roligt att simma

Skriv dagbok om en speciell dag, verklig eller påhittad. Tänk och planera. Skriv stödord.

När?	Var?	Vem/vilka?
våren	Skolan	Jim

Viktig händelse	Tänkt/känt
Bilolycka	närvös nervös

Först	Sedan	Till slut
Jobbar	nyheter	blev allt okej

SKRIV DIN DAGBOKSTEXT

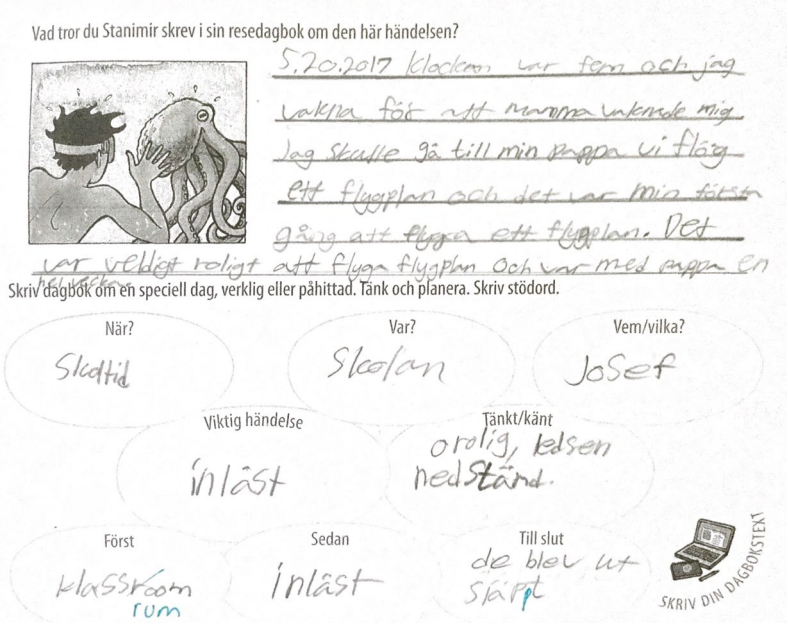

Vad tror du Stanimir skrev i sin resedagbok om den här händelsen?

5.20.2017 Klockan var fem och jag vakna för att mamma vekade mig Jag skulle gå till min pappa vi flög ett flygplan och det var min första gång att flyga ett flygplan. Det var veldigt roligt att flyga flygplan Och var med pappa en helvecka

Skriv dagbok om en speciell dag, verklig eller påhittad. Tänk och planera. Skriv stödord.

När?	Var?	Vem/vilka?
Skoltid	Skolan	Josef

Viktig händelse	Tänkt/känt
inläst	orolig, kalsen nedständ.

Först	Sedan	Till slut
klassroom rum	inläst	de blev ut skäpt

SKRIV DIN DAGBOKSTEXT

Modelltext

Bekantade oss med Anne Franks dagbok

Diskuterade dagboken som textgenre

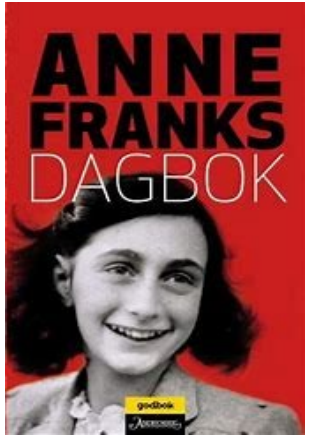

och vilken betydelse dagboksskrivande

hade för henne personligen

och dagböcker som historiskt dokument

Lektion 5 Gemensam text

Tittade på bild nr 1

Diskuterade vilka känslor det kan finnas och hur man beskriver känslor och tankar

Listade positiva och negativa känslor

Övade uttrycka känslor med kroppsspråk. Tränade ord och begrepp om känslor

Valde den personen vars dagbok vi skulle skriva (mamman)

Skrev en gemensam dagbokstext utgående från bilden

Vår gemensamma text

Kära dagbok,

tisdag 29.4 19

Idag blev jag så ledsen. Maja kom hem med tårar i ögonen och sa att hon hade haft en dålig dag. Jag frågade mitt kära barn vad som hänt. Hon bara grät och ville inte berätta vad som gjort henne ledsen. Jag försökte trösta henne men hon kunde inte sluta gråta.

Plötsligt kom jag på en idé; hon kunde rita vad som hänt! Mitt i gråten nickade Maja till mitt förslag. Jag tog fram papper och penna och Maja började rita.

Under tiden som Maja ritade gick jag till köket och hämtade kakor och saft. Sedan satte vi oss framför den öppna spisen. Maja slutade gråta och visade mig sin teckning. Så berättade hon att Lisa och Anna hade tagit hennes ryggsäck och slängt den i soptunnan. Där låg den ännu för Maja kunde inte nå ner i soptunnan. Hon hade försökt plocka upp den men hon var för kort. Slutligen gav hon upp och gick nedstämd hem. Suck! Barn kan vara så grymma mot varandra!

Jag tröstade Maja och sa att vi går och hämtar väskan tillsammans. Imorgon ska jag prata med rektorn om det som hänt. Så småningom blev Maja gladare igen.
Jaa, det är inte lätt att vara barn. Inte att vara mamma heller för den delen...

Lektion 6 Skrivuppgift nr 2: Egen text

Tittade på bild nr 2

Eleverna skrev en egen dagbokstext utgående från bilden

Under skrivprocessen diskuterade vi uttryckssätt och formuleringar

Efter skrivningen ombads de gå igenom texten med stöd av pappret om skrivregler :

-stor bokstav, punkt, utropstecken, frågetecken, komma, talstreck, nytt stycke,

variation i meningsuppbyggnaden, undvika *och* och *men* i början av meningar

kära dagbok

Gustavs text

15.5.2017

Idag vaknade jag klockan åtta på morgonen. Jag packade mina böcker i väskan och cyklade till skolan. Min pappa och mamma trodde att vi började 9:45 men vi började klockan 8:15. Hissa läraren var väldigt arg på mig och 5 andra elever för att vi var försenad. Alla var nedstämd och Anna började gråta men hon höll sina tårar i sina ögon. Så vi skulle vara i ett klassrum och vara helt tyst, dörren var lås.

Efter några minuter började Anna vara arg för att läraren sa aldrig att vi skulle börja 8 :15. Hon stå upp på stolen och sa att vi ska försöka rymmas. Hon sa det med en bestämd röst när hon sa att vi skulle rymmas. Anna hade en plan med att historieläraren skulle öppna dörren och då kunde vi springa ut, men vi kunde inte gå ut för att läraren kom aldrig. Klassrummet var helt tyst för att alla var så dyster.

Efter några minuter ringde min telefon. Alla blev rädda när telefonen ringde. Jag svara på telefonen och det var min pappa. Pappa var väldigt stressad och han pratade snabbt.

Pappa sa att Anna, som är min lillasyster, är i sjukhuset och mår väldigt dåligt. Jag blev förskräckt och mitt hjärta började slå snabbare för att jag kan inte gå ut för att dörren är låst. Jag blev i panik eftersom min lillasyster mår dåligt i sjukhuset.

Men plötslig gick en lärare förbi och vi hörde hennes fotsteg alla blev tyst, vi rusade fram till dörren och skrek hjälp vi är inlåst. Matteläraren hörde och hon kom och öppna dörren för os. Vi var så glad och för att vi var inne i rummet för några timmar. Läraren, som heter Mia, frågade vad som hände. Vi berättade vad som hände. Mia var överraskad. Hon sa att hon skulle prata med vår historielärare imorgon. Men jag prata inte med Mia jag sprang bara ut och brydde mig inte om någonting. Jag sprang så snabbt jag kunde till sjukhuset. När jag kom till sjukhuset stannade jag lite och tog en paus. Efter min paus var färdig gick jag till Annas rum i sjukhuset. Anna mådde inte så bra hon hade brutit benen. Jag blev lättad för att det var inte så väldigt farligt. När jag var med Anna tänkte jag att idag var den sämsta dagen i mitt liv.

Historieläraren glömde att öppna dörren igen. Lärare glömmer så mycket.

Jennies text

Hej. 10.5 2018

Jag vaknade på morgonen och satte på mig fina kläder. Jag tänkte ta bussen men det var varmare än förra vecka så jag tog min cykel istället.

Vi hade omgivningslära. Efter en stund fick vi ha paus och göra vad vi vill. Jag ville repetera till matematik proven så att jag kan få en nio eller tio. Jag har min födelsedag på samma dag som provet så det skulle vara roligt att få bra vitsord i provet.

Jag har fyra vänner: Josef som lyssnade på musik och är 14 år gammal, Miriam som chillade på soffan och är 13 år gammal, Jasmina som läste en bok och är 15 år gammal, Adam som talar i telefonen med hans mamma och är 17 år gammal och Anna som skriver i hennes skriv bok och är 13 år gammal.

forts.

Det fanns en tv i klassen med en serie på men sedan sluta serien och det kom nyheter. Jag
såg att det har varit en bilolycka med en ambulans. Jag kände igen platsen och blev rädd, det var rakt framför mitt hus! Min hjärta började att dunka hård. Mina armar och ben började och skaka. Jag kunde inte sluta tänka vad som har hänt.

Jag sprang hem för att jag hade inte tid att låsa upp min cykel. Jag hade aldrig varit så snabb i mitt liv.

Men när jag kom hem såg jag ingen olycka, ingen ambulans och inga människor. Jag blev jätte förvånad när jag märkte att det var ett annat hus som liknade mitt hus. Huh, som tur var det inte någon från vårt hus.
Jag hade blivit så trött av att springa så jag satte mig ner på gräset.

Det var en spännande dag.

Lektion 7 Jämförelse och reflektion

Eleverna fick sina båda texter utskrivna och synliga framme till jämförelse

Eleverna ombads läsa och jämföra sina texter

Fundera över hur skrivande gått och hur det känts

Skriva sina egna tankar kring skrivarbetet

Cirkelmodell och stöttning

Elevens åsikt om de två texterna och arbetet med dem;

Jennie: *När jag skrev min första bild berättelse var det lite tråkigt och den var ganska kor. Det var roligare att skriva bildberättelse 2 för att jag hade känslor och mera saker med. Det blev en längre text och en bättre dagbok och jag blev nöjd med det.*

Gustav: *Jag tycker att det var lättare att skriva den andra texten för att jag fick mera hjälp. Den första texten var inte jättesvårt att skriva. Jag måste tänka mera om hur jag skulle skriva texten. Jag tycker att den första texten är inte dålig men inte så bra den var i mellan och den andra var lite bättre tror jag. Allt gick bra ändå tror jag.*

Min åsikt: själva innehållet kan finnas medan det kan behövas hjälp med formatet.

Förförståelse, modeller och gemensamt skrivande stöder elevernas egna skrivande